

Wat een template is

Een template geeft de website een uiterlijk. Het woord *template* kan het best vertaald worden met huisstijl, niet uiterlijk. Het uiterlijk van een website wordt namelijk niet alleen bepaald door de gekozen huisstijl maar ook door een heleboel andere factoren. Zo hebben bijvoorbeeld de teksten op de website uiteindelijk een grotere invloed op bezoekers dan de visuele vorm waarin alles is gegoten.

Stellen dat een template de opmaak van de website bepaalt is een stap in de goede richting, maar klopt helaas ook niet helemaal. Joomla! is een systeem om dynamische websites mee te bouwen. Dit betekent dat Joomla! allerlei puzzelstukken bij elkaar zoekt (componenten, artikelen, modules, taalbestanden, plug-ins, templates), deze op de juiste wijze in elkaar past en het eindresultaat als website presenteert. Al deze onderdelen kunnen weer een extra opmaak toevoegen.

De Joomla!-template is een reeks van bestanden in het Joomla!-CMS die controle geven over de uiteindelijke presentatie van de content zoals die met Joomla! beheerd kan worden. De Joomla!-template is dus geen volledige website en kan ook niet beschouwd worden als een afgerond geheel van webdesign. Het is meer de leidraad waarmee de uiteindelijk opmaak wordt bepaald.

Invloed op de opmaak van buitenaf

Niet alleen de template heeft invloed op de opmaak. Het is mogelijk een opmaak mee te geven aan componenten of artikelen die regelrecht conflicteert met de opmaak van de template.

Een voorbeeld. Een website heeft een witte achtergrondkleur met een aantal zorgvuldig gekozen afbeeldingen die de website een delicate uitstraling geven. Die vormgeving is bepaald in de template. Maar op de voorpagina van de website wordt een artikel getoond en dat artikel heeft een knalgele achtergrond meegekregen via de WYSIWYG-editor. De hele uitstraling van de website wordt verpest door de slordige opmaak van dat artikel.

De template is de basisstructuur voor de weergave van de Joomla!-website. Om te komen tot een complete website werkt de template hand in hand met de content die is opgeslagen in de Joomla!-database of met aparte extensies die binnen Joomla! zijn geïnstalleerd. Een forum kan bijvoorbeeld zijn eigen CSS-ontwerp aandragen zonder dat de template hier invloed op heeft.

HTML- en CSS-editors

Het is aan te raden een goede editor te gebruiken die HTML-, CSS- en PHP-code gekleurd weergeeft (*syntax highlighting*) en eventueel zelfs tijdens het typen aangeeft wat de beschikbare tags zijn (*code completion*).

Een aantal mogelijkheden zijn:

- Nvu
- Crimson Editor
- Notepad++
- jEdit
- HTML-Kit

Microsoft Frontpage

Een programma als Microsoft Frontpage is af te raden, aangezien hiermee code wordt gegenereerd die erg slecht met Joomla! te combineren is. Frontpage is bedoeld om een kant-en-klare statische webpagina te genereren. Alle teksten en menu's worden hierbij direct in de HTML-code gezet. Dit is in schril contrast met Joomla!, waarbij de inhoud van de website dynamisch in het geraamte van een template wordt geplaatst.

Daarnaast genereert Frontpage ook soms HTML-code die alleen goed samenwerkt met Internet Explorer. De code is niet *compliant* met de W3C-standaarden XHTML 1.0 en CSS 2.0 die verderop in het boek worden besproken. Bovendien is er de verleiding om de webpagina op te bouwen met behulp van de zogenoemde Frontpage Extensions, een hulpmiddel van Microsoft om toch enige dynamiek in een webpagina te bouwen. Deze extensies conflicteren met Joomla!, introduceren verschillende veiligheidsproblemen en veel hostingproviders hebben deze extensies daarom bewust uitgeschakeld.

In het kort: Een website bouwen met behulp van Microsoft Frontpage heeft niets te maken met Joomla!.

Adobe Dreamweaver en de Joomla!-plug-in

Vergeleken met Frontpage is Adobe Dreamweaver een verademing. Dreamweaver genereert HTML- en CSS-code die voldoet aan de W3C-standaarden. Bovendien biedt Dreamweaver mogelijkheden om zichzelf te koppelen aan een serveromgeving. Dynamische inhoud zoals van Joomla! kan hiermee direct uit de database gelezen worden.

HTML 1.0	XHTML 1.0/1.1
 ... 	 ...
<p> ...	<p> ... </p>
<i> ... </i>	 ...
 ...	 ...
<hr>	<hr/>

CSS-begrippen

CSS staat voor Cascading Style Sheets. Het idee is dat door middel van een apart CSS-bestand de opmaak van een XHTML-pagina wordt bepaald. Randen, kleuren en lettertypen worden in CSS gedefinieerd en niet in HTML.

Terwijl in XHTML-tags worden gebruikt, worden in CSS definities gebruikt om de XHTML-tags vorm te geven. Een CSS-definitie bestaat uit een selector en een stijldeclaratie omgeven door haakjes. De selector is de CSS-verwijzing naar een bepaald XHTML-element. Een selector kan meer stijldeclaraties bevatten. Iedere stijldeclaratie wordt beëindigd met een puntkomma.

```
selector { stijldeclaratie1 ; stijldeclaratie2 ; }
```

Een stijldeclaratie bestaat vervolgens uit een eigenschap en een waarde.

```
selector {
  eigenschap1: waarde1 ;
  eigenschap2: waarde2 ;
}
```

De voordelen van CSS

De voordelen van CSS ten opzichte van XHTML zijn:

- CSS werkt veel sneller, onder meer doordat één CSS-bestand op de hele website gebruikt kan worden. Het CSS-bestand hoeft maar eenmaal door de browser gedownload te worden.
- CSS is veel flexibeler dan XHTML. Het is erg gemakkelijk om een bepaalde stijl vaker te laten terugkomen op de website. De stijl kan worden hergebruikt maar ook worden overschreven.
- Met CSS worden veel mooiere resultaten behaald dan met XHTML. De reden hiervoor is dat er het accent ligt op de visuele opmaak en niet op de functionaliteit.

Het templatingsysteem: JTemplate

Binnen Joomla!-templates wordt een speciale opmaaktaal gebruikt. Er worden `<jdoc>`-tags gebruikt die door Joomla! op de achtergrond worden vervangen door de inhoud van artikelen of modules. Dit systeem met de naam JTemplate is een zogenoemd templatingsysteem dat losjes gebaseerd is op een bestaand open source product met de naam patTemplate. Het templatingsysteem zorgt ervoor dat een webdesigner niet direct geconfronteerd wordt met ingewikkelde PHP-code.

Terwijl JTemplate ervoor zorgt dat een templatebestand wordt vertaald naar een geldig HTML-document, zorgt het systeem JDocument ervoor dat het HTML-document ook daadwerkelijk wordt getoond. De klasse JDocument is niet alleen verantwoordelijk voor het vertalen van de HTML-template, maar ook voor het weergeven van RSS, PDF, XUL en andere in Joomla! beschikbare bestandstypen.

Aan het eind van het boek wordt meer uitgelegd over de werking van JDocument en JTemplate. Deze kennis is echter niet nodig voor het gebruik van de `<jdoc>`-tags.

De meeste functionaliteit binnen een template is door middel van HTML, CSS en de `<jdoc>`-tags in te bouwen. Soms schiet dit echter tekort, waarbij dan het toevoegen van PHP-code handig kan blijken.

JavaScript

Naast de talen XHTML en CSS die vooral van belang zijn bij de grafische opmaak van de website, en de combinatie van JDocument en PHP die verantwoordelijk is voor de logica, kunnen ook andere talen van belang zijn bij Joomla!-templates. In een webpagina kan ook JavaScript worden gebruikt om extra interactie met de gebruiker mogelijk te maken. JavaScript is oorspronkelijk ontstaan als een eenvoudige versie van Java, maar moet vandaag de dag absoluut niet met Java vergeleken worden. JavaScript voegt extra functionaliteit toe aan de webpagina, zoals het valideren van invoervelden voordat een formulier naar de webserver wordt verstuurd.

Binnen Joomla! is een JavaScript-framework met de naam MooTools beschikbaar dat extra grafische aspecten kan toevoegen aan extensies en binnen de Joomla! Administrator wordt ook de applicatie Lightbox JS veel gebruikt. Daarmee kan door middel van een CSS-overlay de focus op bijvoorbeeld een pop-upafbeelding worden gelegd.